Nr 47.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående uppförande af vissa byggnader å lägenheten Tomtebo i Korsberga socken vid därvarande centralhem för familjevård för sinnessjuka; gifven Stockholms slott den 9 februari 1912.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härigenom föreslå Riksdagen

att för uppförande af en sjukvårdspaviljong och en uthusbyggnad å lägenheten Tomtebo i Korsberga socken vid därvarande centralhem för familjevård för sinnessjuka på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af 41,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Schotte.

Protokoll öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 februari 1912.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
friherre ADELSWÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Schotte anförde:

Vid föredragning af frågan om regleringen af utgifterna under riksstatens sjätte hufvudtitel omnämnde jag, att förslag till uppförande af en sjukvårdspaviljong och en uthusbyggnad å lägenheten Tomtebo i Korsberga socken vid därvarande centralhem för familjevård för sinnessjuka torde komma att underställas Kungl. Maj:ts pröfning.

Efter fullbordad utredning ber jag nu att få återkomma till detta ärende.

Familjevård i allmänhet.

Innan jag redogör för själfva det föreliggande förslaget, tillåter jag mig nämna några ord angående det allmänna läget för närvarande af frågan om familjevård för sinnessjuka. Jag kan därvid använda mig af en undersökning rörande anordnande af sådan vård vid rikets sinnessjukanstalter, som Kungl. Maj:t den 6 december 1907 anbefallt

medicinalstyrelsen att med biträde af sakkunniga verkställa och som nu föreligger afslutad.

Det relativa antalet för familjevård lämpliga patienter växlar vid olika anstalter och uppgick enligt nämnda sakkunnigas utredning år 1908 till i medeltal 10,4 procent bland manliga och 9,5 procent bland kvinnliga patienter. Den absoluta siffran uppgick samma år till omkring 357 män och 313 kvinnor.

För närvarande tillämpas familjevård af sinnessjuka enligt *två system*, hvilka båda kommit till användning i vårt land. Enligt det ena inackorderas å hospitalen intagna sjuka, män såväl som kvinnor, *i skötarfamiljer*, hvilka innehafva å hospitalets områden belägna, hospitalet tillhöriga bostadslägenheter. Skötarfamiljen åligger att utöfva tillsyn af de sjuka samt att förse dem med föda. I ersättning erhåller skötaren ett visst belopp för hvarje sjuk, hvilkens arbete, utom hvad som erfordras till nödtorftig handräckning inom familjen, tillkommer hospitalet. Sedan för ändamålet beräknade bostadshus för gifta skötare numera blifvit till afsevärdt antal uppförda, har denna art af familjevård kommit till tillämpning vid hospitalen i Kristinehamn, Uppsala och Piteå samt i mindre utsträckning vid Växjö och Nyköpings hospital. Antalet sålunda vårdade patienter uppgick år 1908 till sammanlagdt 48. Denna form af familjevård ingår också i planen för de nya hospitalen i Säter och Västervik.

Enligt *det andra systemet* utackorderas sinnessjuka *hos privata personer* i hem, belägna på längre eller kortare afstånd från ett hospital. De sjuka äro fortfarande inskrifna i hospitalets rulla såsom tillhörande hospitalet, dit de utan nya intagningsformaliteter kunna återföras, därest deras tillstånd skulle så fordra. Det åligger vårdarna att sköta och tillse de sjuka, bereda dem bostad i särskildt för dem afsedda rum samt förse dem med föda. Det arbete, de sjuka prestera, äger vårdaren att tillgodogöra sig. Gång- och sängkläder erhålla de sjuka från hospitalet. Kontroll öfver att de sjuka af sina vårdare erhålla god och lämplig skötsel utöfvas dels af hospitalets läkare dels af en särskildt för ändamålet anställd föreståndersk, hvilken aflägger besök i hemmen 2 à 3 gånger i veckan eller oftare, om så anses nödigt. Denna form af familjevård har sedan år 1903, i öfverensstämmelse med de genom nådigt bref den 10 juni nämnda år fastställda bestämmelser, tillämpats vid den till Växjö hospital hörande Korsbergakolonien.

Antalet patienter i familjevård i Korsberga uppgick vid utgången af år 1908 till 80, år 1909 till 114, år 1910 till 115 och år 1911 till 130.

Medicinalstyrelsen har nu i skrifvelse den 1 november 1911 väckt förslag om viss tillbyggnad till centralhemmet i Korsberga i syfte att ytterligare kunna öka antalet i familjer vårdade patienter därstädes.

Samtidigt föreligger en annan framställning från styrelsen om anordnande af familjevård vid flera af rikets hospital. Jag torde sedermera få återkomma till denna framställning och vill här endast påpeka, att enligt den föreliggande utredningen af sakkunniga antalet patienter, som lämpa sig för familjevård, är så stort, att båda de föreslagna anordningarna äro väl behöfliga för att bereda tillgång å sådana platser.

Korsberga-kolonien.

Jag öfvergår härefter till en närmare redogörelse för Korsbergakolonien och ber därvid först att få erinra, att 1906 års Riksdag, med bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag, anvisat 20,900 kronor för inköp af en fastighet i Korsberga att anordnas till centralhem för familjevård af sinnessjuka därstädes, samt att sedermera lägenheten Tomtebo jämte visst angränsande område blifvit för ändamålet inköpt.

Centralhemmet har till uppgift att till vård mottaga sådana i kolonien varande sinnessjuka, hvilka på grund af tillfällig psykisk oro eller kroppslig sjukdom temporärt äro i behof af bättre tillsyn och skötsel än hvad som kan komma dem till del inom familjevården. I centralhemmet bor för sådant ändamål den ofvan nämnda föreståndersskan, till hvilkens åliggande dessutom hör att genom täta besök hos vårdarna öfvervaka de sjukas vård och gifva råd och anvisningar. Till hjälp i sitt arbete har föreståndersskan 2 manliga och 2 kvinnliga biträden, hvilka likaledes hafva sin bostad i centralhemmet. Under föreståndersskans vård finnes ett förråd af patientkläder och andra persedlar, hvarförutom hon har en uppsättning af den vanligast förekommande medicinen. En eller två arbetsdugliga patienter pläga ständigt vårdas å centralhemmet för att tillhandagå med handräckningssysslor, hvarförutom till handtverk dugliga sjuka tidvis äro där sysselsatta med skrädderi och skomakeri för koloniens behof. Å centralhemmet finnes en mindre badafdelning, där de sjuka, såväl de i familj inackorderade som de i centralhemmet vårdade, erhålla månatliga renlighetsbad. Mathållningen för de i centralhemmet varande sjuka och för hemmets personal handhafves af föreståndersskan mot ersättning för hvarje person.

Medicinalstyrelsen anför nu i ofvanberörda skrifvelse den 1 november 1911, att försöket med Korsbergakolonien slagit synnerligen väl ut. Vid de inspektioner, som under årens lopp verkställts af styrelsens chef och referent för hospitalsärenden samt öfverinspektören för sinnes-

sjukvården, har detta konstaterats; patienterna erhålla god och ändamålsenlig vård i en sådan omgifning, vid hvilken de äro vana; vårdarna hafva med intresse och i regel synnerligen förtjänstfullt fullgjort sina skyldigheter.

Angående det ekonomiska resultatet af Korsbergakolonien har medicinalstyrelsen hänvisat till nedanstående öfversikt.

Öfversikt af Korsbergakolonien 1904—1910.

Å r.	Medeltalet vårdade om dagen.	Medelkostnaden för sjuk och dag.	Medelafgiften till vårdare för sjuk och dag, gällande vid årets slut.	Medelkostnaden för sjuk och dag vid	
				Växjö hospital.	rikets samtliga anstalter.
		öre.	öre.	öre.	öre.
1904	50	129	71	206	133
1905	49	125	70	214	146
1906	66	122	72	222	146
1907	81	108	73	200	149
1908	79	108	73	213	162
1909	102	103	71	211	158
1910	112	99	69	193	154

Af denna öfversikt framgår, att, under det medelkostnaden för dag och sjuk i kolonien för år 1910 uppgått till 99 öre, däraf medelafgiften till vårdare vid årets slut utgjort 69 öre, motsvarande kostnad å Växjö hospital varit 193 öre och vid rikets samtliga anstalter 154 öre. Vården af i medeltal 112 sjuka i Korsbergakolonien har i verkligheten uppgått till 40,753 kronor 34 öre; den beräknade kostnaden för deras vård å Växjö hospital skulle uppgått till 78,898 kronor 40 öre och å statshospitalen i gemen till 62,955 kronor 20 öre. Besparingen i utgifterna har alltså varit omkring 38,100, respektive 22,200 kronor, förutom ränta för den ojämförligt högre byggnadskostnaden vid hospitalen. Vid denna beräkning är dock att märka, att medelkostnaden vid Växjö hospital är relativt mycket hög, beroende på de dryga kostnaderna för därvarande stora antal kriminalpatienter. Öfversikten visar vidare, säger styrelsen, att ju större medeltalet vårdade är, desto mindre är medelkostnaden.

Emellertid synas vissa brister förefinnas i de hittillsvarande anordningarna å centralhemmet. Öfverläkaren vid Växjö hospital E. V. Lin-

dell, som utöfvar tillsyn öfver kolonien, har sålunda dels vid inspektioner, dels i sina årsberättelser framhållit, att de icke i alla afseenden äro tillfredsställande.

Styrelsen säger nu, att hemmet utgöres af en villabyggnad af trä i två våningar jämte några mindre uthus. Villan upptager två rum för tillsammans 7 manliga och ett rum för 6 kvinnliga sjuka, bostadslägenheter för föreståndersken och hemmets manliga och kvinnliga biträden samt rum för expedition och apotek. Emedan alla de i centralhemmet vårdade sjuka äro förlagda i samma byggnad i rum, som endast medelst tunna väggar äro skilda från lägenheter för andra sjuka och för personalen, kan det icke undvikas, att en orolig och stojande patient stör icke blott de i samma rum varande sjuka, utan villans hela personal af sjuka och betjäning. Bristen på isoleringsrum nödvändiggör nu ofta återflyttning till hospitalet af fall, som eljest under kortare orosperioder skulle kunnat kvarstanna i centralhemmet.

Antalet sjukplatser i centralhemmet (7 för män och 6 för kvinnor), däraf 2 upptagas af sådana sjuka, som biträda inom centralhemmet, är också vid den utveckling, Korsbergakolonien numera fått, otillräckligt för koloniens behof, särskildt hvad beträffar mansplatser. Enligt hvad öfverinspektören för sinnessjukvården i riket anfört i sin berättelse från inspektion den 15—16 augusti 1910 har det exempelvis händt, att en för varbildning behandlad patient måst före inträdd läkning lämna centralhemmet för att bereda plats för annan patient, hvars psykiska tillstånd gjorde en flyttning dit nödvändig. Centralhemmets möjligheter att till vård mottaga tillfälligt oroliga äro redan med det nuvarande beläggningsantalet icke tillfyllestgörande och förhindra vidare utveckling af familjevården. Tillgången på för familjevård lämpade hem är emellertid ej till fullo utnyttjad; ett flertal personer i Korsberga hafva anmält sig villiga att mottaga sjuka, och öfverläkaren Lindell uppskattar det antal sjuka, som där skulle kunna erhålla god inackordering, till omkring 200. En utvidgning af Korsbergakolonien med flera inackorderade sjuka skulle med de nuvarande otillräckliga resurserna i centralhemmet nödvändiggöra ofta förekommande förflyttningar till och från Växjö hospital. Dylika förflyttningar äro gifvetvis från sjukvårdssynpunkt mycket sämre än ett omedelbart intagande vid första behof å centralhemmet. Ett fullt utnyttjande af hemmen i Korsberga för inackordering af sjuka syntes därför icke kunna komma till stånd med mindre förbättrade anordningar vidtoges inom centralhemmet.

Centralhemmets nuvarande badafdelning är förlagd i en uthusbyggnad, afsedd för tvätt; utrymmet är otillräckligt, med plats för endast ett badkar i en provisorisk afbalkning i tvättstugan utan afklädningsrum; lägenheten är vintertiden kall och äger dålig belysning.

Styrelsen anför vidare, att verkstadsrum för skrädderi och skomakeri saknas. På grund af denna brist kan lagning af de sjukas kläder och skodon — oaktadt tillgång på lämpliga handtverkare bland de sjuka finnes — endast till en del ske vid kolonien och måste i öfrigt öfverlämnas till ortens handtverkare. Visserligen finnes i ett uthus en lägenhet, som sommartid tagits i bruk för skräddare, men i saknad af uppvärmningsmöjligheter än den oanvändbar under kallare årstid. För skomakeriarbetaren har man måst hyra en lägenhet i byn; men blir den sinnessjuke under sin verksamhet därstädes i saknad af nödig tillsyn.

Å centralhemmet intagna, ej sängliggande sjuka samt dess personal intaga i brist på lämpligt matrum sina måltider i hemmets kök; de sängliggande erhålla sin mat i sofrummen. Kökets användande till matrum medför svårigheter att upprätthålla nödig ordning och snyggghet i denna lokal, helst antalet personer, som taga köket i anspråk för sina måltider, kan vara tidvis ganska stort.

Dessa här angifna olägenheter angående anordningarna i centralhemmet hafva föranledt, att direktionen för Växjö hospital uti skrifvelse den 2 mars 1911 hemställt om uppgörande af ritningar och förslag till centralhemmets utvidgning.

Med anledning häraf har medicinalstyrelsen, enligt hvad i dess förevarande skrifvelse meddelas, anmodat sin biträdande arkitekt Ture Stenberg att med ledning af ett utaf generaldirektören Linroth angifvet program och efter öfverläggning med öfverläkaren Lindell uppgöra skisser till en mindre nybyggnad af trä vid Tomtebo.

Styrelsen meddelar härefter närmare redogörelse för det uppgjorda förslaget. Den ursprungliga tanken att förlägga alla behöfliga lokaler i *en* byggnad har vid programmets bearbetning öfvergifvits, då det befunnits, att vissa lokaler lämpligare kunde förläggas i en särskild mindre uthusbyggnad. Nybyggnadsförslag.

Den större föreslagna nybyggnaden — den egentliga sjukvårdspaviljongen — innehåller två för 7, respektive 5 manliga sjuka afsedda sofrum; det större sofrummet är afsedt för sådana sjuka, som kunna vistas uppe under dagarna, det mindre för sådana sjuka, som erfordra sänglägesbehandling på grund af psykisk oro eller kroppslig sjukdom. Invid dessa sofrum finnes ett enkelrum för oroligare manlig sjuk; mera

aflägset därifrån finnes ytterligare ett enkelrum, hvilket kan tagas i bruk för manlig eller kvinnlig sjuk, allt efter behof. Paviljongen innehåller vidare ett mat- och dagrum för de sjuka, ett matrum för betjäning, ett badrum med plats för 3 badkar jämte afklädningsrum samt ett bostadsrum för betjäning, så förlagdt, att därifrån kan utöfvas nödig tillsyn öfver de sjuka. I våningen en trappa upp, förlagd i frontespis, finnes ett rum för sådana manliga sjuka, som deltaga i arbete inom centralhemmet, en för skräddare och skomakare afsedd arbetssal samt två förrådsrum. Den mindre byggnaden innehåller ett mangel- och strykrum samt ett slöjdrum. — Sjukvårdspaviljongen är afsedd att förläggas norr om inkörsvägen med fasad mot söder. Paviljongen skall för åstadkommande af största möjliga trygghet mot eldsvåda förses med anordning för centraluppvärmning, den mindre byggnaden med lokala eldstäder.

Kostnaden för dessa båda hus, uppförda af trä och komplett färdiga med ledningar för värme och vatten, har af arkitekten Stenberg beräknats till 41,000 kronor.

Om man beräknar, att familjekolonien i Korsberga skulle kunna, efter tillkomsten af dessa föreslagna nybyggnader, utvecklas så, att antalet inackorderade sjuka kan ökas med ett hundratal, hvilka nu upptaga plats i slutna anstalter, blir kostnaden för hvarje ny plats endast 410 kronor. Denna kostnad är relativt ringa i förhållande till den, som anskaffandet af nya platser inom slutna anstalter medför och hvilken numera icke kan anslås till mindre än 4,000 à 5,000 kronor.

Styrelsen säger sig icke hafva något att erinra mot detta förslag.

Hospitalsdirektionen och öfverläkaren.

Styrelsen har emellertid inhämtat yttrande däröfver af direktionen för Växjö hospital. Under åberopande af hvad öfverläkaren Lindell i ett vid direktionens skrifvelse fogadt yttrande anfört framhåller direktionen, att det borde tagas i noggrannt öfvervägande, huruvida icke den tillämnade nybyggnaden borde uppföras af sten. Visserligen blefve, framhåller Lindell, ett stenhus något dyrare, men detta torde i afsevärd grad motvägas af minskade underhållskostnader och framförallt af minskad eldfara. Och en brandolycka skulle, säger Lindell, — vid frånvaron, såsom på landet vanligen vore förhållandet, af ordnadt eldsläckningsväsen — för kolonien blifva så ödesdiger, att frågan syntes, trots den högre kostnaden, böra tagas under allvarlig ompröfning. Öfverläkaren Lindell föreslår dessutom en omplacering af betjäningsrummet och toalettlokalerna för att därigenom erhålla en bättre tillsyn öfver de sjuka från betjäningens sida.

Med anledning af hvad direktionen och öfverläkaren Lindell sålunda anfört angående byggnadsmaterialet i sjukvårdspaviljongen anför styrelsen följande. **Medicinalstyrelsen.**

Styrelsen vill visserligen icke underskatta de skäl, som anförts för paviljongens uppförande af sten i stället för af trä. Men å andra sidan skulle det föreslagna byggnadsmaterialet betydligt öka byggnadskostnaden. Hvad beträffar faran för de sjuka vid en eventuell eldsolycka är att märka, dels att centraluppvärmning skulle anordnas, dels att hela kolonien är afsedd endast för relativt ofarliga och lättskötta patienter, dels ock att de sjuka, som vid en sådan olyckshändelse mest skulle vara i behof af hjälp, blifva förlagda i lägenheter på nedra botten, hvarifrån de torde utan större svårighet kunna räddas. Den hittillsvarande villan är också af trä, utan att allvarliga betänkligheter därför framkommit. Af dessa skäl anser styrelsen, att äfven båda de föreslagna nybyggnaderna kunna uppföras af trä.

Den af öfverläkaren Lindell föreslagna omkastningen af vissa lokaler är ej, anmärker styrelsen, af beskaffenhet att föranleda någon ändring i kostnaden och torde kunna tagas under noggrannare pröfning vid utarbetandet af arbetsritningar.

Såsom förut framhållits, utöfvas tillsynen öfver de sjukas vård af öfverläkaren vid Växjö hospital genom månatliga besök. Styrelsen anser sig i detta sammanhang böra meddela, att, därest kolonien i Korsberga utvecklas i högre grad och antalet där inackorderade sjuka väsentligt ökas, den nu gällande anordningen med läkartillsyn måhända icke skall befinnas tillfyllest, utan att kolonien kan komma att kräfva en särskild på platsen boende läkare, hvarom styrelsen i så fall kan komma att göra särskild hemställan.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har medicinalstyrelsen hemställt, det täcktes Kungl. Maj:t till Riksdagen aflåta proposition om anslag för år 1913 af 41,000 kronor för uppförande å Tomtebo i Korsberga socken af en sjukvårdspaviljong och en uthusbyggnad i hufvudsaklig öfverensstämmelse med af arkitekten Stenberg uppgjorda ritningar.

Öfverintendentsämbetet har i infordradt utlåtande allenast framställt ett par mindre anmärkningar mot rummens placering, hvilka vid uppförandet utan svårighet torde kunna efterkommas, samt i öfrigt yttrat, att ämbetet ansåge den beräknade kostnadsumman tillräcklig. **Öfverintendentsämbetet.**

Mot det föreliggande förslaget kan invändas, att detsamma afser uppförandet genom statens försorg af byggnader för en vårdform, **Departementschefen.**

hvars användbarhet å denna plats väsentligen är beroende af ortsbefolkningens fortfarande vilja och lämplighet att vårda sinnessjuka. Den nu ifrågasatta kostnaden uppgår också till inemot dubbla beloppet af hvad som hittills användts för centralhemmets anordnande, under det att patientantalet icke synes kunna ökas i fullt motsvarande grad. Därtill kommer, att vid den tilltänkta utvecklingen det, såsom medicinalstyrelsen redan nu framhåller, möjligen kan blifva nödvändigt att förlägga särskild läkare på platsen, hvarigenom gifvetvis kostnaderna för hemmet ökas.

Emellertid anser jag dock öfvervägande skäl tala för det af medicinalstyrelsen framlagda förslaget. I sådant hänseende må först uppmärksammas, att behof af en utvidgning af hemmet synes föreligga redan med nuvarande patientantal. Jag ber att i detta hänseende få åberopa dels hvad här ofvan därom anförts och dels följande uppgifter, som på begäran lämnats af öfverläkaren vid Växjö hospital:

Medelbeläggning af	män	å centralvillan	utgjorde	1909	4,3.
»	» kvinnor	»	»	1909	1,8.
»	» män	»	»	1910	4,5.
»	» kvinnor	»	»	1910	1,6.

(Medelbeläggning här = medeltal i centralvillan vårdade om dagen.)

Sjuksalen för män var fullbelagd 1909 ..... 50 dagar.
» » » » » 1910 ..... 14 »
(en dag funnos 9 män.)

Under intet af dessa år var sjuksalen för kvinnor fullbelagd.

Under 1911 voro de båda manliga sjuksalarna fullbelagda 41 dagar, däraf 4 dagar med 9 män och 2 dagar med 8 män. Den kvinliga sjuksalen var 1911 fullbelagd under 55 dagar.

Återflyttningar till hospitalet hafva föranledts af brist på isoleringsrum
1909 för 1 kvinna.
D:o d:o 1910 » 4 män och 1 kvinna.

Separerings- (respektive isolerings-)rum vid centralhemmet skulle varit indiceradt:

	För kroppsligt sjuka i behof af ostörd ro		Störande sjuka, som ej passa i allmän sofsal	
	män	kvinnor	män	kvinnor
1909	61 dagar	— dagar	75 dagar	20 dagar
1910	25 »	8 »	144 »	— »
1911	11 »	— »	170 »	124 »

häri icke inberäknadt det dagantal, som kommer på de sjuka, hvilka i brist på isoleringsrum återflyttats till hospitalet. I detta sammanhang erinrar öfverläkaren, att alltifrån familjevårdens tillkomst i Korsberga behofvet af separeringsrum varit kännbart, något som oaflåtligen skall hafva framhållits såväl af öfverläkaren som vederbörande öfverinspektörer. Det otillräckliga utrymmet å centralhemmet, särskildt för män, samt saknaden af separeringsrum hafva också nödgat till den strängaste begränsning vid urvalet af patienter för familjevården, som härigenom i ej ringa grad hämmats i sin betydelsefulla utveckling.

Vidare vill jag framhålla, att oaktadt den nu ifrågasatta kostnadsökningen familjevården i Korsberga synes blifva väsentligt billigare än såväl hospitalsvård som familjevård på andra håll. Och slutligen må erinras, dels att utrymmet på hospitalen fortfarande är otillräckligt, dels ock att familjevården för de patienter, som lämpa sig därför, synes erbjuda äfven andra beaktansvärda fördelar än den rena kostnadsbesparingen.

Hvad härefter angår beloppet af det anslag, som skulle erfordras, har jag, för att utröna, om icke de af medicinalstyrelsen beräknade kostnaderna skulle kunna något nedbringas, genom öfverläkaren Lindell låtit infordra anbud på de föreslagna byggnaderna. Med frånräknande af kostnaderna för vatten och afloppsledningar, värmeledning, arkitekt- och kontrollantarfvode samt oförutsedda utgifter, hvilka af arkitekten Stenberg beräknats till sammanlagdt 9,952 kronor, men af anbudsgifvarna i hufvudsak uteslutits, har resultatet blifvit följande:

	Sjukvårds-paviljongen.		Uthusbygg-naden.		Summa.	
Arkitekten Stenberg	27,012	—	4,036	—	31,048	—
En byggmästare i Växjö	26,697	—	3,569	—	30,266	—
» » » Hvetlanda	24,154	33	3,855	—	28,009	33
» » » Korsberga	—	—	5,054	—	—	—

Det afsevärdt lägre pris å sjukvårdspaviljongen, som byggmästarens i Hvetlanda anbud upptager, skall, enligt uppgift af hospitalsdirektionens arkitektbiträde, bero på felberäkning i afseende å ett par af de viktigaste posterna.

Om sjukvårdspaviljongen uppföres af tegel, ökas kostnaden, enligt byggmästarens i Växjö anbud med 845 kronor och enligt byggmästarens i Hvetlanda med 875 kronor.

Enligt min mening är det önskvärdt, att sjukvårdspaviljongen uppföres af sten. Att döma af de ofvan omförmälda anbuden bör kostnaden för paviljongen, äfven med detta material, kunna, om nödig sparsamhet iakttages, hålla sig inom ramen af den af medicinalstyrelsen beräknade anslagssumman.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen

att för uppförande af en sjukvårdspaviljong och en uthusbyggnad å lägenheten Tomtebo i Korsberga socken vid därvarande centralhem för familjevård för sinnessjuka på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af 41,000 kronor.

Hvad departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle aflåtas till Riksdagen.

Ur protokollet

Niklas A. Lindhult.

Stockholm, K. L. Beckmans Boktr., 1912.